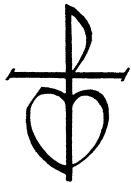

JUNGFRU MARIE BEBÅDELSES DAG

ANNUNTIATIO BEATAE MARIE VIRGINIS

Text: Luk 1: 39-45. Predikan av kyrkoherde Åke Malander, S:t Matteus evangelisk-lutherska församling, Uppsala

Varför firas denna helgdag med vit skrud och första seriens glädjetoner, mitt i fastan? Denna dag är ägnad åt det vi läser i trosbekännelsen: "... vilken är avlad av den Helige Ande, född av jungfrun Maria ..."

Dagen handlar om vår Frälsares övernaturliga börd, om hur han som är Gud av evighet, "förstfödd före allt skapat", antog kött och blod och blev människa, Gudamänniskan. Om detta talar de bibeltexter vi läser idag, Jesaja 7 och Lukas 1. Predikotexten om jungfru Marias besök hos sin gamla släkting Elisabet hör eg. hemma på Marie Besökelses dag, en sedan länge avskaffad predikodag som firades den 2 juli.

Låt oss först av allt konstatera att det är Kristus själv som är huvudpersonen för denna högtid, inte Maria som man av dagens namn kunde tro. Ifrågasätter man jungfrufödelsen är detta alltså inte i första hand ett angrepp på jungfru Maria utan på vår Frälsares person. Man gör därvid Jesus till blott en vanlig människa, låt vara att man ibland sveper in sin förnekelse i fromhetens täckmantel. Men vi ska inte lyssna på otrons och förnekelsens tankar, vi ska istället lyssna till ärkeängeln Gabriels ord. Han säger alltså till Maria: *"Du ska bli havande och föda en son ..."* Vilken predikan! Här finns en hemlighet som vi aldrig till fullo kan fatta. Maria, en vanlig människa av kött och blod, ska föda en son, som då också blir en människa av kött och blod. Det är inte en ande hon föder utan en människa. Så är då Jesus en lika verklig människa som du och jag är. Och detta är en stor tröst för oss syndare, ty det är för vår skull, för att kunna frälsa oss, som Gud antog vår natur och blev en av oss. Vår käre Frälsare är alltså helt och fullt en sann människa, se t.ex. Hebr. 2:14. Men detta är inte hela sanningen, för ängeln sa ju vidare: *"Han ska vara stor och kallas den Högstes Son."* Här får nu detta barn som Maria ska föda gudomliga egenskaper. När Skriften talar med sådana ord om någon, då talar den om Gud, om HERREN. När Marias son här kallas "den Högstes Son" så är det bara ett annat uttryck för att det är den Levande Guden som ska födas hit till vår värld. Ett ofattbart under! Därför kallas Maria med all rätt för Gudaföderskan. Enbart en människa skulle inte kunna hjälpa oss och befria oss från den nöd som alltsedan syndafallet ligger över hela människosläktet och över varje enskild individ, nämligen synden och dess lön, döden. Vore Kristus i grund och botten bara en människa som alla vi andra, då hade han ju själv behövt en frälsare och hade inte kunnat hjälpa oss. I Psaltaren står det klart och tydligt, i den 49 psalmen: *"Men sin broder kan ingen friköpa eller ge Gud lösepenning för honom. För dyr är lösen för hans själ och kan ej betalas till evig tid, så att han skulle få leva för alltid och inte se förgängelsen."* Men nu är inte Jesus bara människa. Ärkeängeln Gabriel kallar honom "den Högstes Son" och säger att han ska vara en konung till evig tid och att på hans rike inte ska vara något slut. Om detta barn säger alltså Herrens sändebud i samma mening att han, på ett för oss obegripligt sätt, är både Gud och människa i en och samma person. Vi kan aldrig fatta och förstå *hur* det kan förhålla sig så, men på Bibelns klara ord, på Guds eget vittnesbörd tror vi och bekänner vi *att* det är så. Vi får göra som änglarna i julnatten, vi får lovsjunga och tacka Gud för detta under, för att han skänkt oss just en sådan Frälsare som var oss av nöden.

I vår tid är det väl istället det vanliga att man med olika fromma eller ofromma förklaringar försöker komma runt och förbi detta under, som för förnuftet naturligtvis är anstötligt. I en tid när detta är så vanligt och man möter det överallt, är det lätt hänt att en kristen börjar fråga sig om det egentligen har så

stor praktisk betydelse detta med jungfrufödelsen och att Kristus är både sann Gud och sann människa i en och samma person. Var på din vakt, käre vän, mot sådana tankar! Detta är djävulens taktik, att föra in just sådana tankar: Är detta verkligen så väsentligt? Är inte det viktigaste ändå ...?” På så sätt undermineras sakta men säkert trons grundvalar. Om den praktiska vikten av Kristi två naturer (som förutsätter jungfrufödelsen) brukar man säga ungefär så här: *Kristus måste vara sann människa för att därigenom kunna lida och dö för oss. Men eftersom ingen som är blott människa kunde bära hela människosläktets syndaskuld och Guds vrede och förbannelse däröver och inte heller uppfylla den gudomliga rättfärdigheten och inte heller övervinna döden, djävulen och helvetet, så måste Kristus även samtidigt vara sann Gud.* Detta, mina vänner, är inte några teologiska tankekonstruktioner och spetsfundigheter som lutherska dogmatiker har suttit och funderat fram, utan det är Bibelns enkla och klara lära.

När vårt rationellt skolade förnuft likväl reser sina undringar: Hur kan detta vara möjligt, det strider ju mot allt vad naturlagarna har lärt oss. Så får vi svara att det är just det som Bibeln här säger; här sker något som egentligen inte kan ske, något som aldrig förr har skett och heller aldrig mer ska ske. *”Ty för Gud är ingenting omöjligt.”* Inget ord som Herren har talat är utan kraft och verkan. Och däri ligger dagens stora tröst: för Gud är allt möjligt, han kan till och med frälsa mig, arme syndare. *”Jesu, hans Sons, blod renar oss från all synd”* är inte ett tomt och kraftlöst ord utan Guds eget ord och löfte, till liv och salighet för var och en som tror detta.

Amen